

Uchwała Nr XLVII / 260 / 2023

Rady Gminy Brzuze

z dnia 08 lutego 2023 r.

w sprawie: przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Brzuze na lata 2023 – 2025.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r., poz. 40) oraz art. 176 pkt , art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2022 r., poz. 447, 1700, 2140), uchwala się, co następuje:

§ 1

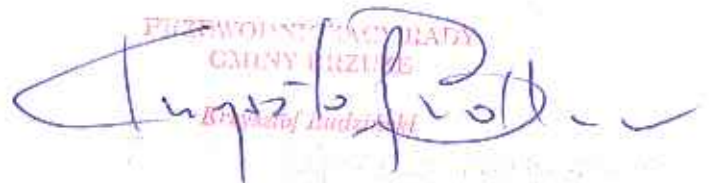
Przyjmuje się Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Brzuze na lata 2023-2025, który stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Brzuze.

§3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

The image shows a handwritten signature in blue ink. Overlaid on the signature is a red rectangular stamp. The text in the stamp, from top to bottom, reads: 'PRZEWODNICĄCY RADA', 'GMINY BRZUZE', and 'Burmistrz Ludwik Kł.'.

UZASADNIENIE

Ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2022 r., poz. 447, 1700, 2140) ustawodawca nałożył na gminy nowe obowiązki w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej nad dziećmi, które pozbawione są prawidłowo funkcjonującej władzy rodzicielskiej.

Zapis art. 176 pkt 1 wymienionej ustawy, stanowi że do zadań własnych gminy należy opracowywanie i realizacja 3 letnich gminnych programów wspierania rodziny.

W związku z powyższym podjęcie uchwały jest w pełni uzasadnione.

Przewodniczący Rady
Gminy Hirsztyn
[Podpis]

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2023-2025

Załącznik do Uchwały Nr
XLVII/260/2023
Rady Gminy Brzuze
z dnia 8 lutego 2023 r.

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY GMINY BRZUZE NA LATA 2023-2025

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2023-2025

Spis treści

Wprowadzenie	3
Asystent rodziny	4
1. Diagnoza sytuacji demograficznej i społecznej	6
2. Czas realizacji programu	9
3. Odbiorcy programu	9
4. Cele główne i szczegółowe	9
5. Przewidywane efekty realizacji Programu	10
6. Realizator programu:	11
7. Zadania w zakresie wspierania rodziny	12
a) Usługi Asystenta Rodziny.	14
b) Wsparcie Interdyscyplinarne.	14
c) Partycypacja w kosztach umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej	17
8. Źródła finansowania programu:	17
9. Monitoring i ewaluacja	18

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2023-2025

Wprowadzenie

Nie ma jednej uniwersalnej definicji rodziny. Dla potrzeb ustawy o pomocy społecznej stworzono definicję rodziny rozumianej jako: osoby spokrewnione lub niespokrewnione pozostające w faktycznym związku, wspólnie zamieszkujące i gospodarujące. Rodzina prawidłowo funkcjonująca stanowi dla dziecka najlepsze naturalne środowisko, w którym otoczone indywidualną opieką ma możliwość zaspokajania swoich potrzeb, dzięki czemu może się rozwijać.

Rodzina w sposób świadomy i nieświadomy oddziałuje na osobowość dziecka, przekazuje mu swój system wartości, tradycje, poglądy, ukierunkowuje jego aktywność i postępowanie na całe życie. Pomyślny rozwój dziecka jest możliwy w prawidłowo funkcjonującej rodzinie. Dlatego, jeśli w funkcjonowaniu rodziny pojawiają się dysfunkcje, instytucje i służby zobligowane do wspierania rodziny zobowiązane są do podjęcia na jej rzecz określonych działań. Podstawą do rozwiązywania problemów społecznych jest wsparcie rodziny w odbudowywaniu prawidłowych relacji w rodzinie oraz we właściwym wypełnianiu ról społecznych przez jej członków. Priorytetem wspierania rodziny jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dzieci, młodzieży oraz kształtowania wartości i norm związanych z ich wychowaniem. Wsparcie rodziny powinno być w miarę możliwości wczesne oraz mieć charakter profilaktyczny i ochronny. Choroba alkoholowa, przemoc w rodzinie, niewydolność w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych, to główne problemy dezorganizujące życie rodzin, którym często towarzyszy również problem ubóstwa, czy długotrwałego bezrobocia. Dlatego rodziny dysfunkcyjne wymagają stałego monitorowania przez asystenta rodziny, pracowników socjalnych, pedagogów szkolnych, pracowników przychodni medycznych, policji, kuratorów sądowych i przedstawicieli innych instytucji, które mają kontakt z rodziną oraz podejmowania działań na rzecz rodziny w oparciu o sprecyzowany plan działania.

Opracowanie Gminnego Programu Wspierania Rodziny jest istotne, ponieważ skuteczna pomoc dla rodziny przeżywającej trudności w opiekowaniu się i wychowywaniu dzieci oraz skuteczna ochrona dzieci i pomoc dla nich może być osiągnięta przez współpracę wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami.

Podstawą działań ujętych w programie jest:

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2023-2025

- Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 r. (Dz. U. z 2022 r. poz. 447 ze zm.);
- Ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268 ze zm.);
- Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 r. (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249);
- Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 r. (Dz. U. z 2023 r. poz. 165);
- Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 r. (Dz. U. z 2020 r., poz. 2050 ze zm.);
- Ustawa o samorządzie gminnym z dnia 8 marca 1990 r. (Dz. U. z 2023 r. poz. 40);
- Ustawa o Karcie Dużej Rodziny z dnia 5 grudnia 2014 r. (Dz. U. z 2021 r. poz. 1744 ze zm.);
- Ustawa o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci z dnia 11 lutego 2016 r. (Dz. U. z 2022 r., poz. 1577 ze zm.);
- Ustawa o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin z dnia 4 listopada 2016 r. „Za życiem” (Dz. U. z 2020 r. poz. 1329 ze zm.);

Asystent rodziny

Zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zatrudniono asystenta rodziny do bezpośredniej pracy z rodziną. Celem pracy asystenta jest osiągnięcie przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej, która umożliwi jej wychowywanie dzieci. Jego głównym zadaniem jest niedopuszczenie do oddzielenia dzieci od rodziny oraz podjęcie działań zmierzających do zażegnania kryzysu w rodzinie. Elastyczny i nienormowany czas pracy asystenta rodziny służyć ma realnym potrzebom i rytmowi życia rodziny. Indywidualna pomoc służy przede wszystkim rozwiązaniu konkretnych problemów podopiecznych, wzbudzenia w nich wiary w swoje możliwości oraz motywowaniu do podejmowania działań do tej pory uznawanych przez nich za niemożliwe. Główną metodą asystenta jest podążanie za podopiecznym i selektywne wspieranie jego realnych dążeń. Asystent rodziny pracuje z całą rodziną, ponieważ ich problemy są zwykle ściśle powiązane. Każda rodzina jest inna i potrzebuje innych form wsparcia.

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2023-2025

Rolą asystenta rodziny nie jest powielaniem pracy pracownika socjalnego. Asystent rodziny i pracownik socjalny uzupełniają się w podejmowanych działaniach i wymieniają się nie tylko wiedzą na temat danej rodziny ale również swoim doświadczeniem, a wszystko po to aby osiągnąć jak najbardziej zadowalające wyniki w podejmowanych działaniach i tym samym jak najlepiej pomóc rodzinom słabszym społecznie.

Decyzję o przydziale asystenta podejmuje Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Brzuzem na podstawie wniosku pracownika socjalnego i analizy sytuacji danej rodziny.

Działania asystenta rodziny ukierunkowane są przede wszystkim na pozostaniu dzieci w ich naturalnym środowisku, czyli rodzinie. Praca asystenta ma charakter kompleksowy. W pierwszej kolejności osoba pełniąca tę funkcję dba o rozwiązanie podstawnych problemów socjalnych rodzin – mieszkaniowych, psychologicznych, zdrowotnych oraz prawnych. Asystent wspiera również swoich podopiecznych w podejmowaniu aktywności społecznej, do jego zadań należy motywowanie podopiecznych do podnoszenia kwalifikacji zawodowych lub kontynuowania nauki, pomoc w wyborze odpowiedniej szkoły lub kursów zawodowych. Intensywna praca asystenta z rodziną jest realizowana również w przypadku czasowego umieszczenia przez sąd dziecka poza rodziną. Wówczas zadaniem asystenta staje się nie tylko praca z rodziną w miejscu zamieszkania, ale również współpraca z rodziną zastępczą lub koordynatorem pieczy zastępczej. Asystent powinien uczestniczyć we wszystkich działaniach zmierzających do powrotu dziecka do rodziny.

Praca asystenta rodziny zaczyna się już na etapie profilaktyki i polega na aktywnym wspieraniu rodziny. Zadaniem asystenta jest całościowe wspieranie rodzin wychowujących dzieci, zagrożonych różnymi dysfunkcjami. Asystent reaguje na sygnały wskazujące na powstawanie w rodzinie problemów związanych z jej prawidłowym funkcjonowaniem, otrzymywane z różnych źródeł: od pracownika socjalnego, pedagoga szkolnego, z policji. Celem pracy asystenta będzie osiągnięcie przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej, która umożliwi jej wychowywanie dzieci. Jego głównym zadaniem jest niedopuszczenie do oddzielenia dzieci od rodziny.

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2023-2025

1. Diagnoza sytuacji demograficznej i społecznej

Diagnoza lokalna dotycząca funkcjonalności rodzin w zakresie pełnienia funkcji opiekuńczo – wychowawczej została dokonana w oparciu o dane z Urzędu Gminy (ewidencja ludności), Ośrodka Pomocy Społecznej.

Gminę Brzuzo zamieszkuje 5 327 mieszkańców: Dobre, Giżynek, Gulbiny, Kleszczyn, Łączonck, Marianowo, Mościska, Okonin, Ostrowite, Piskorzyn, Przytowa, Radzynek, Somsiori, Trąbin, Ugoszcz, Żale.

Tabela nr 1. Liczba mieszkańców w grupach wiekowych w latach 2020-2022

Rok		10-19	Wiek produkcyjny	60-64	65-74	75-79	80+
2020	Mężczyźni	329	1 834	186	274	68	41
	Kobiety	299	1 451	201	268	95	143
	razem	628	3 285	387	542	163	184
2021	Mężczyźni	339	1 841	189	296	80	48
	Kobiety	297	1 414	190	278	115	154
	razem	636	3 255	379	574	195	202
2022	Mężczyźni	349	1 433	187	307	102	55
	Kobiety	299	1 831	177	309	117	161
	razem	648	3 264	364	616	219	216

Źródło: Urząd Gminy, ewidencja ludności

Punktem wyjścia do określenia zadań Gminnego Programu Wspierania Rodziny jest analiza danych o osobach i rodzinach objętych wsparciem Ośrodka Pomocy Społecznej w Brzuzem.

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2023-2025

Tabela nr 2. Karta diagnostyczna Gminnego Programu Wspierania Rodziny

Wyszczególnienie	Rok 2020	Rok 2021	Rok 2022
Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej	586 rodzin	502 rodzin	244 rodziny
Liczba rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych	327 rodzin	303 rodziny	281 rodzin
Liczba rodzin korzystających z Funduszu Alimentacyjnego	27 rodzin	24 rodziny	21 rodzin
Liczba rodzin korzystających z dodatku mieszkaniowego	8 rodzin	9 rodzin	11 rodzin
Liczba rodzin, dla których została wydana Karta Dużej Rodziny	16 rodzin	8 rodzin	66 rodzin
Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w Urzędzie Pracy	219 osób	181 osób	150 osób

W 2020 roku 555 rodzin skorzystało ze świadczenia wychowawczego 500+, natomiast w 2021 roku ze świadczenia skorzystały 303 rodziny. Od czerwca 2022 obsługą w/w świadczenia zajmuje się Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

Zgodnie z zapisami ustawy o dodatku węglowym z 5 sierpnia 2022 r., na gminy został założony obowiązek wypłaty dodatku w wysokości 3.000 zł. Wsparcie przysługiwało gospodarstwom domowym, dla których głównym źródłem ogrzewania jest kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia, kuchnia węglowa lub piec kaflowy na paliwo stałe – zasilane węglem kamiennym, brykietem lub peletem, zawierającymi co najmniej 85% węgla kamiennego. Ponadto zgodnie z art. 24 ustawy z dnia 15 września 2022 r. (Dz. U. z 2022 r. poz. 1967) o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw dopłaty do ogrzewania obejmowały też gospodarstwa domowo ogrzewające swoje domy peletem, drewnem kawałkowym, gazem oraz olejem opałowym.

Lp.	Rodzaj ogrzewania	Liczba rodzin korzystających z dodatku
1.	dodatek węglowy	1641 rodzin
2.	pelet	43 rodziny
3.	drewno kawałkowe	22 rodziny
4.	olej opałowy	16 rodzin
5.	gaz	7 rodzin

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2023-2025

Tabela nr 3. Przyczyny trudnych sytuacji życiowych rodzin.

Występujący problem	Liczba rodzin ogółem w 2020 roku	Liczba rodzin ogółem w 2021 roku	Liczba rodzin ogółem w 2022 roku
Ubóstwo	108	87	71
Niepelnosprawności	87	59	59
Bezrobocie	158	156	125
Długotrwała choroba	118	109	122
Alkoholizm/problem alkoholowy	21	14	18
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego ogółem	26	29	25
Potrzeba ochrony macierzyństwa w tym wielodzietność	34	23	27
Zdarzenia losowe	1	3	1
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	3	2	1
Przemoc w rodzinie	0	1	0

Źródło: Sprawozdania MPiPS.

Wśród osób ubiegających się o wsparcie w ramach ustawy o pomocy społecznej, ubóstwo i bezrobocie pozostają jednym z głównych powodów. W 2022 roku łącznie 244 rodziny otrzymały pomoc i wsparcie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Brzuchem, (osób w rodzinie 643).

Liczba rodzin i liczba osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej

Rok	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
2020	586	1 732
2021	502	1 510
2022	244	643

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2023-2025

2. Czas realizacji programu

Gminny Program Wspierania Rodziny został opracowany na lata 2023-2025.

3. Odbiorcy programu

Adresatami Gminnego Programu Wspierania Rodzin Gminy Brzuzę na lata 2023-2025 są:

- mieszkańcy gminy Brzuzę,
- rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych,
- rodziny niewydolne wychowawczo, wykazujące bezradność w prowadzeniu gospodarstwa
- domowego i niezaradne życiowo,
- rodziny żyjące w ubóstwie, w tym również dotknięte bezrobociem,
- osoby doświadczające przemocy w rodzinie: współmałżonkowie, dzieci i młodzież, osoby
- starsze i niepełnosprawne,
- sprawcy przemocy w rodzinie,
- dzieci i młodzież zagrożona niedostosowaniem społecznym,
- dzieci i młodzież wychowująca się w ramach instytucjonalnej i rodzinnej pieczy zastępczej,
- dzieci i młodzież opuszczająca instytucjonalne i rodzinne formy pieczy zastępczej,
- rodziny zastępcze,
- rodziny wspierające,
- kadra instytucji, organizacji pozarządowych, placówek oświatowych i innych podmiotów zajmujących się udzielaniem wsparcia rodzinom.

4. Cele główne i szczegółowe

Zbudowanie zintegrowanego systemu wsparcia rodziny w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych oraz zapewnienie odpowiednich warunków życia dzieciom w naturalnym środowisku rodzinnym.

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2023-2025

Cele szczegółowe:

1. Wzmocnienie roli, funkcji i wartości rodziny
2. Udzielenie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w znalezieniu pracy, podnoszeniu kwalifikacji zawodowych oraz zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego,
3. Współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniu na rzecz dziecka i rodziny,
4. Wprowadzenie innowacyjnych form wsparcia dla rodzin
5. Rozwijanie systemu wsparcia dla rodzin w kryzysie celem prawidłowego wypełniania funkcji opiekuńczo – wychowawczych
6. Podnoszenie standardów pracy podmiotów działających na rzecz rodziny
7. Poprawa jakości życia i pomoc w zapewnieniu rodzinom bezpieczeństwa socjalnego
8. Zwiększenie oferty pomocy i opieki specjalistycznej
9. Przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej rodziny
10. Podejmowanie działań na rzecz powrotu dziecka do rodziny naturalnej

5. Przewidywane efekty realizacji Programu

Realizacja Programu Wspierania Rodziny w latach poprzednich w wielu rodzinach polepszyła sytuację dziecka i rodziny, poczucie bezpieczeństwa socjalnego, zmniejszenie patologii społecznej. Udzielone przez asystenta rodziny i pracowników GOPS wsparcie dla rodziny i dziecka znacznie polepszyło sytuację życiową rodzin. Kolejny Program na lata 2022/2025 ma na celu kontynuowanie założonych celów oraz zniwelowanie problemów.

Zakłada się, że nastąpi :

- wzmocnienie działań wobec rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych , efektem czego będzie zmniejszenie liczby dzieci umieszczonych poza rodziną naturalną, a w przypadku dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej jak najszybszy ich powrót do rodziny biologicznej
- wzmocnienie roli rodziny poprzez wspieranie instytucjonalne i integrację społeczno-zawodową. Ma na celu pomoc osobom i rodzicom z grup szczególnego ryzyka w każdym

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2023-2025

przypadku, kiedy jest to możliwe jak również podjęcie osłonowych działań zapobiegających izolacji i marginalizacji tam, gdzie to konieczne. Ponadto podjęcie działań prewencyjnych i edukacyjnych ma rzecz wspierania rodziny po to, aby poszczególni członkowie rodziny dążyli do samorealizacji, zaradności, samodzielności i odpowiedzialności;

- przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej rodziny – obejmujące wspieranie rodzin o niskim statusie materialnym, z niepełnosprawnością i problemami długotrwałego bezrobocia,
- wzmocnienie kompetencji i jakości systemu wsparcia dla funkcjonujących rodzin zastępczych i rodzinnych domów poprzez zatrudnienie koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej,
- wzmocnienie stabilności zatrudnienia asystentów rodziny (w oparciu o umowę o pracę poprzez zaproponowanie preferencji).

6. Realizator programu:

Zadania zaplanowane w programie realizowane będą przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Brzuzem we współudziale z :

- Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie,
- Powiatowym Urzędem Pracy,
- Placówek oświatowych na terenie gminy Brzuz,
- Domem Dziecka w Rypinie
- Gminnym Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Brzuzem,
- Komendy Powiatowej Policji w Rypinie,
- Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej w Rypinie.
- Poradnię Psychologiczno- Pedagogiczną w Rypinie

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2023-2025

7. Zadania w zakresie wspierania rodziny

Praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

Kierunek działań	Sposób realizacji	Realizatorzy
1. Praca socjalna skierowana na rzecz rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo wychowawczych	- Analizowanie przez pracowników socjalnych sytuacji rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo wychowawczych na podstawie poprzednio przeprowadzonych wywiadów środowiskowych. Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności. - Prowadzenie pogłębionej pracy socjalnej z rodziną na podstawie kontraktu socjalnego oraz wsparcie finansowe tych rodzin w ramach przeciwdziałania w ustawie o pomocy społecznej.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
2. Udzielenie wsparcia rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo wychowawczych	- zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcie i pomoc asystenta rodziny. Opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną w celu przezwyciężenia trudnych sytuacji życiowych. - udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej oraz rozwiązywaniu problemów socjalnych, psychologicznych, wychowawczych. - przydzielenie asystenta rodziny do pracy z rodzinami, w których sytuacja dziecka małoletniego wymaga wsparcia zewnętrznego.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2023-2025

3. Zapewnienie specjalistycznego poradnictwa	- zapewnienie specjalistycznego poradnictwa rodzinom przeżywającym trudności w codziennym funkcjonowaniu usług psychologa , prawnika , pracownika socjalnego, asystenta rodziny, mediatora. - ułatwienie dostępu do innych usług społecznych takich jak terapia odwykowa, terapia rodzin, terapia dla sprawców przemocy i innych w miarę potrzeb wynikających z planu pracy z rodziną	- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - Służba zdrowia - Psychoterapeuta - Instruktor terapii uzależnień - GKRPA - Placówki oświatowe - Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w rodzinie
4. Prowadzenie Placówki Wsparcia Dziennego	Na terenie gminy Brzuze nie funkcjonują placówki wsparcia dziennego w oparciu o ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Do alternatywnych form opieki nad dziećmi należą: 1. Prowadzenie Świetlicy Wiejskiej – w większości świetlice odbywają się spotkania Kół Gospodyń 2. W ramach realizacji gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii organizowany jest Maraton Trzeźwości (bieg, konkurs plastyczny, przekazywane są ulotki profilaktyczne, pogadanka) 3. Do czasu utworzenia Stowarzyszenia, (tj. 01.02.2022 r.) pomocą dla osób niepełnosprawnych zajmował się Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, która stawała się niewystarczająca. Skłoniło to większość pracowników GOPS do utworzenia Stowarzyszenia, które będzie skupiało się na potrzebach osób z niepełnosprawnościami oraz ich rodzin. W grudniu 2021 r. pracownicy GOPS we współpracy ze Stowarzyszeniem Rozwoju Gminy Brzuze zorganizowali spotkanie Mikołajkowe dla dzieci i osób niepełnosprawnych oraz ich rodzin. W lipcu 2022 roku Stowarzyszenie na rzecz dzieci i osób niepełnosprawnych w gminie Brzuze zorganizowało Spartakiadę dla członków stowarzyszenia oraz gości (uczestników ŚDS, uczestników WIZ). 4. Współpraca z Klubem Sportowym Pojezierze Brzuze (zajęcia sportowe: Cross Rowerowy, turnieje tenisa stołowego, piłkarskie, w siatkówkę Sand Beach, biegi przełajowe)	- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, - Gmina Brzuze, - KRUS - Stowarzyszenie Rozwoju Gminy Brzuze - GKRPA - Klub Sportowy Pojezierze Brzuze - Dobrzyńniacy - Stowarzyszenie na rzecz dzieci i osób niepełnosprawnych w gminie Brzuze

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2023-2025

	5. Systematyczna współpraca Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej ze Stowarzyszeniem Rozwoju Gminy Brzuzę oraz Dobrzyniacy 6. Współpraca z KRUS przez dofinansowanie letniego wypoczynku dla dzieci rolników.	
--	---	--

Dla realizacji zadań zakłada się następujące działania:

a) Usługi Asystenta Rodziny.

Asystent rodziny jest profesją w systemie wspierania rodziny, wprowadzoną ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, której cechami charakterystycznymi są kompleksowe działania podejmowane wobec rodziny i polegające przede wszystkim na towarzyszeniu rodzinie, z zachowaniem profesjonalnych relacji, w pokonywaniu trudności, poprawie funkcjonowania i zmianie niekorzystnych dla rodziny sytuacji kryzysowych.

Rodziny objęte wsparciem asystentów to w większości rodziny korzystające z pomocy społecznej objęte pomocą materialną i pracą socjalną. Asystent rodziny oferuje przede wszystkim wsparcie w rozwiązywaniu problemów opiekuńczo-wychowawczych z dziećmi, motywuje do pozytywnej zmiany dotychczasowego stylu życia i niwelowania sytuacji kryzysowych.

Asystent rodziny zatrudniony w Ośrodku Pomocy Społecznej w Brzuzem realizuje następujące zadania:

- 1) opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym, o którym mowa w art. 11 ust. 1;
- 2) opracowanie, we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, planu pracy z rodziną, który jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej;
- 3) udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego;
- 4) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych;
- 5) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych;
- 6) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi;

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2023-2025

- 7) wspieranie aktywności społecznej rodzin;
- 8) motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych;
- 9) udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej;
- 10) motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych;
- 11) udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych;
- 12) podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin;
- 13) prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci; realizacja zadań określonych w ustawie z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2020 r. poz. 1329);
- 14) prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną;
- 15) dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny, nie rzadziej niż co pół roku, i przekazywanie tej oceny podmiotowi, o którym mowa w art. 17 ust. 1;
- 16) monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną;
- 17) sporządzanie, na wniosek sądu, opinii o rodzinie i jej członkach;
- 18) współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny;
- 19) współpraca z zespołem interdyscyplinarnym lub grupą roboczą, o których mowa w art. 9a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249), lub innymi podmiotami, których pomoc przy wykonywaniu zadań uzna za niezbędną.

W 2020 roku asystent rodziny pracował z 14 rodzinami, w tym 31 dziećmi. W 2021 roku asystent prowadził 12 rodzinami, w tym 29 dziećmi, natomiast w roku 2022 pomocą objętych było 13 rodzin, w tym 32 dzieci.

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2023-2025

Zadania asystenta rodziny realizowane są zgodnie z przepisami ustawowymi i polegają przede wszystkim na prowadzeniu pracy z rodzinami, u których występuje wiele sprzężonych, do których należą m.in.:

- niskie umiejętności opiekuńczo- wychowawcze, nieumiejętne prowadzenie gospodarstwa domowego, uzależnienia, bezrobocie, ubóstwo, przewlekła choroba, niepełnosprawność, przemoc.

Praca asystenta rodziny odbywa się w miejscu zamieszkania tych rodzin, przy aktywnym współdziałaniu i współpracy pracownika socjalnego z rejonu osoby objętej wsparciem asystenta. Decyzję o przydziale asystenta podejmuje Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Brzuzem na podstawie wniosku pracownika socjalnego i analizy sytuacji danej rodziny.

Działania asystenta rodziny ukierunkowane są przede wszystkim na pozostaniu dzieci w ich naturalnym środowisku, czyli rodzinie.

b) Wsparcie Interdyscyplinarne

Pomoc społeczna to nie tylko wsparcie finansowe osób i rodzin potrzebujących pomocy, ale także pomoc instytucjonalna, świadczona przez wyspecjalizowane placówki. W gminie Brzuze nie działają instytucje pomocy społecznej. Osoby niepełnosprawne z terenu gminy Brzuze korzystają ze wsparcia dziennego w Warsztatach Terapii Zajęciowej „Nadzieja” w Rypinie oraz ze wsparcia Środowiskowego Domu Samopomocy w Rypinie. W latach 2020-2022 roku gmina Brzuze dowoziła 6 osób niepełnosprawnych własnym transportem.

Troje mieszkańców gminy Brzuze przebywa w Domach Pomocy Społecznej: jedna osoba Wąbrzeźnie, natomiast dwie w Kutnie.

Gmina Brzuze w celu wzmocnienia funkcji i roli rodziny uruchomiła punkt informacyjno – konsultacyjny, w którym osoby mogą otrzymać wsparcie w formie:

- 1) konsultacji z psychoterapeutką prowadzone raz w miesiącu dla rodzin objętych pomocą asystenta rodziny. Prowadzona jest grupa wsparcia dla kobiet doświadczających przemocy domowej. Prowadzone są również konsultacje indywidualne dla dzieci w SP na terenie gminy.
- 2) pomocy terapeuty ds. uzależnień 4 razy w miesiącu w godzinach popołudniowych, mogą zgłaszać się osoby, które ukończyły leczenie odwykowe oraz osoby współuzależnione; działalność finansowana jest ze środków pochodzących z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych. PITK funkcjonuje w oparciu o Gminny Program Rozwiązywania

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2023-2025

Problemów Alkoholowych. Ponadto jednym z wielu zadań realizowanych przez członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest kierowanie osób uzależnionych na leczenie odwykowe i terapię.

W 2020 Gminna Komisja przeprowadziła łącznie 15 rozmów motywujących, w 2021 wezwano 17 osób, natomiast 2022 roku 18 osób.

Cztery osoby otrzymały skierowanie na leczenie odwykowe.

W 2020 roku specjaliści w Punkcie udzielili łącznie 365 porad dla 32 rodzin. W 2021 roku udzielono łącznie 380 porad dla 37 rodzin, natomiast w 2022 roku 420 porad dla 45 rodzin (w bezpośrednim kontakcie oraz przez komunikatory).

c) Partycypacja w kosztach umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej

Zgodnie z art. 191 ust. 8 i 9 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka lub placówce opiekuńczo- wychowawczej, gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka, ponosi odpłatność za jego pobyt w pierwszym roku 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka, w drugim roku pobytu 30%, w trzecim i następnych 50%.

Z informacji uzyskanych z Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Rypinie dotyczącej dzieci z terenu gminy Brzuze umieszczonych w rodzinach zastępczych oraz placówkach opiekuńczo- wychowawczych wynika, że w 2022 roku:

1. w rodzinnej pieczy zastępczej przebywających na terenie gminy Brzuze - 1 dziecko; koszty pobytu ponoszone przez gminę Brzuze – 1.462,87 zł,
2. w placówkach opiekuńczo - wychowawczych obecnie przebywa 1 dziecko; gmina Brzuze nie ponosi kosztów finansowych z tytułu umieszczenia dzieci w placówce.

Wysokość wydatków poniesiona przez gminę w 2020, 2021, 2022 roku ogółem 1.462,87 zł.

8. Źródła finansowania programu:

Zadania ujęte w programie mogą być finansowane w oparciu o:

1. Środki własne gminy,
2. Dotacje z budżetu państwa,
3. Środki pozabudżetowe.

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2023-2025

Wydatki na wynagrodzenie asystenta rodziny w latach 2020-2022

Rok		Wydatki w zł		
		2020	2021	2022
		1	2	3
Wydatki ogółem, w tym:	1.	44.836,00 zł	49.095,00 zł	44.402,00 zł
Środki własne gminy*	2.	43.136,00 zł	47.095,00 zł	44.402,00 zł
Środki z dotacji celowej budżetu państwa**	3.	1.700,00 zł	2.000,00 zł	0,00 zł
Środki z Funduszu Pracy***	4.	0,00 zł	0,00 zł	0,00zł
Środki z innych źródeł****	5.	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł

*wydatki ze środków własnych gminy po rozliczeniu środków otrzymanych z innych źródeł

**wydatki ze środków otrzymanych z dotacji celowej budżetu państwa w ramach Resortowego Programu Asystent Rodziny i Koordynator Rodzinnej Pielczy Zastępczej

***wydatki ze środków otrzymanych z Funduszu Pracy w ramach Resortowego Programu Asystent Rodziny i Koordynator Rodzinnej Pielczy Zastępczej

****wydatki ze środków utrzymanych z innych źródeł, np. środki z funduszy europejskich

9. Monitoring i ewaluacja

Prowadzenie ewaluacji i monitoringu realizacji programu służy sprawdzeniu czy zostały zrealizowane działania oraz jaki jest wynik zrealizowanych przedsięwzięć. Ewaluacja ma na celu uzyskanie informacji czy osiągnięto zakładane rezultaty, czy pozwoliły i w jakim stopniu na realizację celów programu.

Ewaluacja Programu będzie odbywać się na bieżąco przez cały czas. Raport z ewaluacji i monitoringu programu będzie sporządzony w terminie do dnia 31 marca każdego roku. Równoległe trwać będzie proces monitorowania programu. Na zakończenie okresu programu przeprowadzone zostanie podsumowanie i analiza z raportów rocznych oraz ewaluacja końcowa programu.

PRZEWODNICZĄCY RADY
GMINY BRZĄZ
mgr inż. Andrzej Brzozowski